

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12 и 87/13), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ПРИ
ВОШЛИВОСТ НА ГЛАВАТА И ПУБИЧНИ ВОШКИ

Член 1

Со ова упатство се пропишува практикувањето на медицина заснована на докази при вошливост на главата и пубични вошки.

Член 2

Начинот на медицинското згрижување при вошливост на главата и пубични вошки е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при вошливост на главата и пубични вошки по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на медицинското згрижување, при што од страна на докторот тоа соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-9574/2
30 ноември 2013 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ВОШЛИВОСТ НА ГЛАВАТА И ПУБИЧНИ ВОШКИ

МЗД Упатство
25.03.2010

- Симптоми
- Дијагноза
- Третман
- Поврзани докази
- Референци

СИМПТОМИ

- Јадеж и црвени папули на скалпот и на пубичната регија.
- Секундарна пиодермија често се развива на скалпот, а лимфните нодуси во нухалната регија се зголемуваат.
- Пубичните вошки прават црвени убодни дамки, коишто предизвикуваат силен јадеж во гениталната регија.
- Кај деца пубични вошки од родителите може да се најдат на трепките и може да има нејасни синкави макули на трупот (“maculae coeruleae”).

ДИЈАГНОЗА

- Гниди (јајца на вошка) се гледаат на косата и на пубичните влакна. Гнидите може да останат на косата со месеци, поради кое само гниди што се наоѓаат на растојание помалку од 6 мм од скалпот се сигурен знак за живи паразити (влакната растат приближно 1мм на месец). Гнидите најдобро се наоѓаат со чешел за вошки.
- Гниди на пубична вошка, исто така, типично се јавуваат на влакната на преден торакс и на трепките.
- Не го мешајте првотот со гниди. Гнидата не се лизга, туку е јако прицврстена за влакното, за разлика од првотот.
- Кај деца, дијагнозата пубични вошки може да се базира на maculae coeruleae и гниди на трепките.

ТРЕТМАН

- Апликација на перметрин (ннд-А) шампон според упатствата во пакувањето.
- Ако тој не е ефективен, може да се користи шампон или раствор на малатион.
- Друга алтернатива се лосиони кои содржат силиконски состојки, диметикон или циклометикон, или и двете. Лосионот се втријува во косата и се остава да делува 8-12 часа, а потоа се измива со шампон. Ако е потребно, третманот се повторува по 7-10 дена.
- Оралниот ивермектин е ефикасен во третманот на вошливоста на капилициумот (ннд-В). Важат специфичните закони за препишување на земјата. Се администрира доза од 400 µg/kg два пати во интервал од 7 дена.
- Гнидите би требало да се отстрануваат со чешел за вошки (растојание меѓу заците 0.2-0.3 мм), почнувајќи од самиот корен на влакното. Други чешли и четки за коса се измиваат со гореспоменатите шампони.
- Целата заедница би требало да е претпазлива за овој проблем во центрите за дневна грижа и во училиштата.

РЕФЕРЕНЦИ

1. Roberts RJ. Clinical practice. Head lice. N Engl J Med 2002 May 23; 346(21):1645-50. PubMed

Authors: Pekka Autio, Article ID: ebm00270 (013.041), © 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, 25.03.2010, <http://www.ebm-guidelines.com>**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.**
3. **Предвидено е следно ажурирање до март 2014 година.**